

Nom oficial del país: Mèxic

Capital: Ciutat de Mèxic

Població: 130,1 milions de persones

Moneda: Peso mexicana

Equivalència: 1 EUR = 21,19 MXN (tipus de canvi mig 2022)

Idiomes:

- Sols espanyol (93,8%)
- Espanyol i llengües indígenes (5,4%)
- Sols llengües indígenes (0,6%)

Religió:

- Catòlica Romana (78,0%)
- Protestant/Evangèlica (11,2%)
- Cap (10,6%)

PIB:

D'acord amb el quadre macroeconòmic elaborat per [ACCIÓ](#), el Producte Interior Brut (PIB) a Mèxic s'estimava en uns 2.957.100 milions de dòlars el 2022, segons dades oficials del Banc Mundial. En canvi, el valor del PIB per càpita (PPP) s'estimava en uns 22.726,2 dòllars.

Factors culturals:

Tal com indica Nina Evason al seu article a [Cultural Atlas](#), Mèxic ha estat profundament influenciat per la colonització espanyola al segle XVI. Abans de l'ocupació europea, Mèxic comptava amb extenses civilitzacions Mesoamericanes, com les dels Olmecs, Toltecs, Teotihuacan, Aztecs, Maies i Zapotecs. Els colonitzadors espanyols van conquerir els imperis existents al segle XVI i van fomentar el 'mestizaje' entre la població. L'objectiu era assimilar la població perquè esdevingués més homogènia racialment i desenvolupar una identitat nacional més forta. Això va disminuir la proporció de persones que s'identificaven amb la seva herència indígena; no obstant això, la població del Mèxic contemporani segueix sent increïblement diversa.

Per altra banda, Evason també destaca que la desigualtat sistemàtica i els factors històrics han fet que les diferències de classes siguin molt distintives a Mèxic. Generalment, la majoria de la població mexicana es troba en el segment socioeconòmic baix. Això és aplicable tant a les àrees rurals com a les urbanes. A les zones rurals, moltes persones no són propietàries de la terra on treballen. En canvi, depenen de salaris baixos pagats pels propietaris de terres agrícoles d'elit. Mentrestant, a la majoria de les ciutats hi ha àrees extenses d'assentaments perifèrics (barris de barraques) que manquen de serveis i recursos adequats. Aquestes situacions contrasten fortament amb les classes mitjana i alta, que gaudeixen de estils de vida cosmopolites i tenen un accés i influència més grans sobre l'activitat social i econòmica.

També, Evason ressalta que les dures condicions socials i les polítiques governamentals han influït en un augment de la violència i la delinqüència en l'era actual, tant de manera anàrquica com organitzada. Com a resultat, la seguretat dels mexicans s'ha vist directament amenaçada, fent que moltes persones es vegin obligades a restringir els seus desplaçaments per evitar delictes per oportunitat.

Tot i així, la cultura Mexicana es caracteritza per ser indulgent. Segons l'estudi de [Hofstede](#), Mèxic puntua 97 sobre 100 en la dimensió cultural sobre la indulgència. La gent generalment mostra una disposició a realitzar els seus impulsos i desitjos pel que fa a gaudir de la vida i divertir-se. En cultures indulgents, hi ha una tendència general cap a l'optimisme, i la gent pot atorgar una major importància al temps d'oci.

En forma de conclusió i d'acord amb diversos articles publicats per la [Revista Mexicana de Política Exterior](#), “El desenvolupament econòmic, polític i intel·lectual de Mèxic està marcat per la diversitat, la desigualtat, cert afany destructiu i una bona dosi d'enginy.”

Unions duaneres:

Mèxic és un país obert. No obstant això, cal destacar que el marc legal mexicà és molt complex i està subjecte a constants modificacions que dificulten l'activitat normal i rutinària dels exportadors i comercialitzadors.

Es poden esmentar com a dificultats o problemes concrets: els procediments arbitraris en algunes duanes, els canvis freqüents en la normativa, com ara en el sector tèxtil o agroalimentari pel que fa a l'etiquetatge (a vegades és impossible complir amb les noves normes perquè entren en vigor molt ràpidament i la mercaderia ja està embarcada), les excessives mesures fitosanitàries que impedeixen, en la pràctica, l'exportació de fruites i verdures per l'exigència de protocols i la supervisió en l'exportació de alguns productes (per exemple, l'autorització de plantes productores de pernil), la manca de protecció dels drets de propietat intel·lectual i industrial amb poc respecte a les Indicacions Geogràfiques per comercialitzar productes que no tenen res a veure amb el producte espanyol, i els endarreriments en els permisos sanitaris de comercialització per part de la COFEPRIS.

No obstant això, des de 1995, quan Mèxic es va unir com a membre de l'Organització Mundial del Comerç (OMC), “el país ha arribat a ser el setè major exportador mundial de productes agroalimentaris”, segons indica el [informe agroalimentari 2022](#) del Servei d'informació agroalimentària i pesquera (SIAP).

Situació post-covid:

D'acord amb l'informe macroeconòmic [d'ICEX](#), des del 2019, l'economia mexicana ha experimentat dades econòmiques descoratjadores, agreujades per la crisi generada per la pandèmia de la Covid-19. El Producte Interior Brut (PIB) va patir una contracció del 0,1% al tancament de 2019, i les previsions per al 2020, abans de la pandèmia, tampoc auguraven un millor any. De fet, el 2020 el PIB va tenir una contracció del 8,5%, esdevenint la pitjor caiguda de la història de l'economia mexicana i la tercera pitjor del G-20. Malgrat aquesta crisi, el 2021 va mostrar signes de recuperació amb un creixement del 5%. El 2022 també va registrar un creixement positiu del 3,1%, tot i que amb algunes desacceleracions trimestrals.

De cara al 2023, les expectatives s'han revisat a l'alça, situant-se al voltant del 2,5%, segons els principals organismes internacionals.

Forma de govern i política econòmica exterior:

La Constitució Política dels Estats Units Mexicans del 5 de febrer de 1917 va establir que Mèxic és una República Representativa, Democràtica i Federal, constituïda per 31 Estats i un Districte Federal units en una Federació, però lliures i sobirans en el seu règim intern. El 2016, amb l'aprovació de la reforma política del Districte Federal (2014), va canviar la denominació a la de Ciutat de Mèxic, convertint-se en el 32 Estat.

El poder Executiu el exerceix el President triat per un període de 6 anys. Les últimes eleccions generals es van celebrar el 1 de juliol de 2018, resultant guanyador a la presidència el candidat de la coalició Junts Farem Història (MORENA-PT-ENCONTRO SOCIAL) Andrés Manuel López Obrador (AMLO), amb gairebé un 54% dels vots emesos, pel període del 1 de desembre de 2018 al 30 de setembre de 2024. Com a novetat, destaca que, aquest any, per primera vegada a Mèxic, es van presentar candidats independents.

Segons l'article de [Nueva Sociedad](#), des dels seus inicis, AMLO s'ha caracteritzat per ser un personatge públic controvertit. La seva carrera s'ha construït al voltant d'un discurs polaritzador i populista, que ha enfrontat les masses marginades que constitueixen la majoria de la societat mexicana, contra les elits polítiques i econòmiques. López Obrador és l'únic polític mexicà que gaudeix d'una enorme popularitat de manera transversal entre diferents sectors socials, especialment entre les classes treballadores, i que compta amb un actiu grup de devots partidaris.

Els principals partits polítics són MORENA (fundat per Andrés Manuel López Obrador), el Partit Revolucionari Institucional (PRI); Partit Verd Ecologista de Mèxic; el PAN, partit que ha governat del 2000 al 2012; el Partit de la Revolució Democràtica (PRD); el Partit del Treball; i altres menys representatius com el Moviment Ciutadà (MC). El 1 de setembre de 2021 va començar la LXV legislatura, la composició de la qual és fruit de les eleccions celebrades al juny de 2021 i finalitzarà a l'agost de 2024.

Relacions comercials amb aquest país:

D'acord amb l'informe [d'ICEX](#), Catalunya compta amb 1697 empreses exportadores regulars a Mèxic. La taxa de variació 2021/2022 respecte les exportacions és del 34,4% i 32,9% en quant a importacions.

Els principals productes que s'exporten són vehicles (16,9%), maquinària (11,5%) i perfumeria i cosmètica (9,0%). Per altra banda, els productes principals que s'importen són vehicles (23,8%), productes químics orgànics (22,1%) i peix (7,8%). Per últim, el total d'exportacions catalanes al país per Catalunya és d'un 2%, i el total d'importacions totals és d'un 0,7%.

La inversió de Mèxic a Catalunya ha estat de 1.006,8 milions d'euros en els darrers cinc anys. Va destacar especialment el 2019 amb 591,7 M d'euros, concentrada en la recollida de residus. La inversió el 2022 va ser del 5,8M d'euros. El 41,9% de la Inversió Estrangera Directa (IED) rebuda de Mèxic el 2022 correspon a l'alimentació, el 26,1% al comerç i el 18,7% a l'agricultura. La inversió de Mèxic el 2022 representa el 0,1% del

total de la inversió rebuda per Catalunya i el 2,6% del total invertit a l'Estat espanyol des de Mèxic.

Per contra, la inversió de Catalunya a Mèxic ha estat de 129,5 milions d'euros en els darrers cinc anys. Destaquen principalment les inversions del 2018 amb 39,0 M€ (destinada principalment a comerç, activitats de jocs d'atzar i activitats immobiliàries) i 2020, amb 43,6 M€ (destinada principalment a la fabricació de maquinària, als serveis d'allotjament i a la indústria del paper). El 2022 la inversió va ser d'11,6 M€.

La pràctica totalitat de la inversió de Catalunya a Mèxic el 2022 s'ha destinat a activitats sanitàries. La inversió de Catalunya a Mèxic el 2022 representa el 2,3% del total de la inversió realitzada per Catalunya i el 8,0% del total invertit des de l'Estat espanyol al Mèxic.

Segons estima l'informe d'ACCIÓ corresponent a l'any 2022, hi ha unes 514 filials catalanes establertes a Mèxic, de 352 empreses matriu. Alguns exemples d'empreses són ACCIONA FACILITY SERVICES SAU, GRIFOLS SA, MANGO MNG HOLDING SAU o PUIG SL.

En quant a la inversió espanyola a Mèxic, segons l'Informe econòmic i comercial de [l'ICEX](#), “Tot i que els Estats Units continua sent el principal inversor al país amb més de 363.422 dòlars (46,3% del total acumulat al període 1999-2022), Espanya, d'altra banda, amb més de 80.000 milions de dòlars, es consolida com el segon inversor més important i el primer de la Unió Europea (amb el 12% de la inversió total acumulada en el període de referència).”

BIBLIOGRAFIA

ACCIÓ, “Nota econòmica Mèxic”, 2023.
<https://www.accio.gencat.cat/web/.content/bancconeixement/documents/fitxes-pais/ACCIO-informe-mexic-opportunitats-negoci.pdf>

Beck, Humberto. “AMLO, el pueblo y la democràcia”, NUEVA SOCIEDAD, 2022.
<https://nuso.org/articulo/AMLO-Mexico/>

Belfort, Doris. “Las dimensiones de Hofstede: los insights de México 2019”, 2019.
<https://mujeresypolitica.webnode.mx/l/las-dimensiones-de-hofstede-los-insights-de-mexico-2019/>

Evason, Nina. “Mexico”, 2018. <https://culturalatlas.sbs.com.au/mexican-culture/mexican-culture-core-concepts>

Garcia, Julia. “Factores Sociales de la Cultura Mexicana”, 2010.
/Downloads/05_06_10_cultura_garcia.pdf

ICEX, “Mexico: informe económico y comercial”, 2023.
<https://www.icex.es/content/dam/es/icex/oficinas/077/documentos/2023/09/informe-economico-y-comercial-mexico-2023/Informe%20Economico%20y%20Comercial%20Mexico%202023.pdf>

Panorama Agroalimentari 2022, 2022.
https://nube.siap.gob.mx/gobmx_publicaciones_siap/pag/2022/Panorama-Agroalimentario-2022

Pérez Montfort, Ricardo. “Diversidad, desigualdad e ingenio. El factpr cultural de las relaciones exteriores en México”, REVISTA MEXICANA DE POLÍTICA EXTERIOR, 2004.
<https://revistadigital.sre.gob.mx/index.php/rmpe/article/view/901/851>